

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรมเพื่อ
เพิ่มพูนรายได้ครั้งนี้ เพื่อให้การวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และเพื่อให้ผลการวิจัย
เชื่อถือได้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการ
สร้างและทดสอบเครื่องมือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการ
วิเคราะห์ข้อมูล ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มประชากรทั้งสิ้นจำนวน 178 คน เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
ในจังหวัดปัตตานี โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง รายละเอียดของประชากรมีดังในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มประชากรกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำแนกตามอำเภอ/กิ่งอำเภอใน
จังหวัดปัตตานี

ชื่อกลุ่ม	ตำบล	อำเภอ	จำนวนสมาชิก/คน
1. แม่บ้านเกษตรกรบ้านเคียน	ต.ห่อมิ่ง	อ.ปะนาเระ	17
2. แม่บ้านเกษตรกรบรจันสามัคคี	ต.ไทรหลง	กิ่ง ค.ไม้แก่น	25
3. แม่บ้านเกษตรกรตูดง	ต.บราเฮาะ	อ.เมือง	29
4. แม่บ้านเกษตรกรหอบาะ	ต.กระหวะ	อ.มายอ	15
5. แม่บ้านเกษตรกรกาหยี	ต.บุโละบุโย	อ.หนองจิก	10
6. แม่บ้านเกษตรกรมือกอสามัคคี	ต.ปล่องหอย	กิ่ง อ.กะหัง	22
7. แม่บ้านเกษตรกรบ้าน	ต.บ้าน	อ.สายบุรี	60
รวม			178

ที่มา : ฝ่ายเคหกิจเกษตร สำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2532

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม (Questionnaire)

2. แบบทดสอบ (Test)

วิธีการสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับทฤษฎีและแนวคิดในการมีส่วนร่วมของประชาชนและทำการศึกษาแนวทางของแบบสอบถามที่มีลักษณะใกล้เคียงกับเรื่องปัจจัยที่ผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ของ สุรัสวดี ทุนยนต์ (2528 : 147-148) และกรมพัฒนาชุมชน (2524 : 50-55) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามในครั้งนี้

2. สร้างแบบสอบถามและแบบทดสอบ 1 ชุด โดยออกข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามที่ต้องการจะวัด โดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปจำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีดำเนินกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้และที่มีต่อเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตรจำนวน 24 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ จำนวน 25 ข้อ

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ มีจำนวน 3 ข้อ

3. นำแบบสอบถามและแบบทดสอบไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไข

4. นำแบบทดสอบและแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขใหม่

5. นำแบบสอบถามและแบบทดสอบไปให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจ

6. นำแบบสอบถามและแบบทดสอบที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไปทำการทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ศึกษา ซึ่งได้แก่ สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านบ้านคลองระ อําเภอบาเจาะ จังหวัดนราธิวาส จำนวน 20 คน เพื่อนําผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามและแบบทดสอบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

6.1 คำนวณหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) รายข้อของแบบทดสอบตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินกิจกรรม

เพื่อเพิ่มพูนรายได้ โดยใช้สูตร $D = \frac{R_H - R_L}{N/2}$ (วิเชียร เกตุสิงห์, 2526 : 133)

แล้วคัดเลือกเอาข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ซึ่งได้ข้อสอบจำนวน 20 ข้อ

6.2 ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามตอนที่ 3 ทักษะคิดที่มีต่อกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้และที่มีต่อเจ้าหน้าที่เกษตรกรรม ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้เป็นรายข้อ (Item Analysis) เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อกระทำโดยการตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ รวมคะแนนของแต่ละคน เรียงคะแนนจากกลุ่มสูงไปหากลุ่มต่ำ คัดเอา 25 เปอร์เซ็นต์ กลุ่มสูง และ 25 เปอร์เซ็นต์ กลุ่มต่ำ แล้วนำมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีหาค่า t-test (วิเชียร เกตุสิงห์, 2526 : 133) แล้วคัดเลือกเอาคำถามข้อที่มีค่า t ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งถือว่าเป็นข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูง ซึ่งได้แบบสอบถามตอนที่ 3 จำนวน 24 ข้อ และแบบสอบถามตอนที่ 4 จำนวน 25 ข้อ

6.3 คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ ใช้วิธีการของ กูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) คือสูตร KR-20 (Ebel, 1979 : 279) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .90

6.4 คำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 3 ทักษะคิดที่มีต่อกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้และที่มีต่อเจ้าหน้าที่เกษตรกรรม และตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์

แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 3 เท่ากับ .95 และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 4 เท่ากับ .89

7. เกณฑ์การให้คะแนนในแบบสอบถามและแบบทดสอบ

การตรวจให้คะแนนก่อนนำมาวิเคราะห์จะพิจารณาจากคำตอบของผู้ตอบแบบสอบถามดังนี้

7.1 แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงานกิจกรรมเพื่อเพิ่มทุนรายได้ การให้คะแนนเลือกตอบในข้อใดนั้น ถือเป็นข้อที่ตัดสินว่า ถ้าเลือกคำตอบที่ถูกต้องมากที่สุดตัดสินว่าให้คะแนน 1 คะแนน ถ้าเลือกคำตอบที่ไม่ถูกต้องตัดสินว่าให้ 0 คะแนน

7.2 แบบสอบถามวัดทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมเพื่อเพิ่มทุนรายได้และที่มีต่อเจ้าหน้าที่ เภสัชกร การให้คะแนนเลือกตอบในข้อใดนั้น ถือเป็นข้อที่ตัดสินว่ามีความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อข้อความนั้นมากน้อยเพียงใด โดยกำหนดน้ำหนักจากน้ำหนัก 1 หน่วย ถึง 5 หน่วย ตามลำดับ และมีการเรียงลำดับคะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

7.3 เกณฑ์การตอบมีดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ผู้ตอบรู้สึกตามข้อความนั้นโดยไม่มีข้อแม้ใด ๆ
เห็นด้วย	หมายถึง	ผู้ตอบรู้สึกตามข้อความนั้นโดยมีข้อแม้อยู่บ้าง
ไม่แน่ใจ	หมายถึง	ผู้ตอบตัดสินใจได้ขาดลงไปไม่ได้ว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ผู้ตอบมีความรู้สึกตามข้อความนั้นเพียงเล็กน้อย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ผู้ตอบไม่มีความรู้สึกตามข้อความนั้นโดยสิ้นเชิง

7.4 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรมเพื่อ
เพิ่มทุนรายได้ การให้คะแนนเลือกตอบในข้อใดนั้น ถูกเกณฑ์ตัดสินว่ามีการเข้าร่วมมากน้อย
เพียงใด โดยกำหนดน้ำหนักจากน้ำหนัก 1 หน่วย ถึง 5 หน่วย ตามลำดับ และมีการเรียงลำดับ
คะแนนดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุดหรือไม่มีเลย	ให้	1	คะแนน

7.5 เกณฑ์การตอบมีดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ผู้ตอบเข้าร่วมตามข้อความนั้นมากที่สุด
มาก	หมายถึง	ผู้ตอบเข้าร่วมตามข้อความนั้นมาก
ปานกลาง	หมายถึง	ผู้ตอบเข้าร่วมตามข้อความนั้นปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ผู้ตอบเข้าร่วมตามข้อความนั้นน้อย
น้อยที่สุดหรือไม่มีเลย	หมายถึง	ผู้ตอบเข้าร่วมตามข้อความนั้นน้อยที่สุดหรือไม่มีเลย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความร่วมมือในการหาวิทยานิพนธ์จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ ถึงเกษตรจังหวัดปัตตานี และขอความร่วมมือจากเกษตรจังหวัดปัตตานีถึงเกษตร
อำเภอซึ่งมีกลุ่มประชากรอยู่ในอำเภอต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือจากเกษตรอำเภอช่วย
ประสานงานในการเก็บข้อมูลดังนี้

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากร ให้นักงานสอบถามประชากรทุกคน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวันในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้ โดยใช้เวลาในช่วงเช้าของวันที่ 1-7 มิถุนายน 2533

การจัดทำข้อมูล

ตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแล้วให้คะแนนคำตอบเป็นรายบุคคล นำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Coefficient of Correlation)
2. วิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Regression Analysis)
3. สร้างสมการพยากรณ์ (Predicted Equation)
4. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบองค์ประกอบเดียว (One-Way Analysis of Variance) ทดสอบอัตราส่วน F โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' test) และคำนวณค่า t (t-test)

การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ มีดังนี้

1.1 การหาค่าความจำแนกรายชื่อของแบบทดสอบตอนที่ 2 การวัดความรู้ ความเข้าใจในหลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงานกิจกรรมเพื่อเพิ่มทุนรายได้ ใช้สูตร ดังแสดงในภาคผนวก 1

1.2 การหาค่าอำนาจจำแนกรายชื่อ ของแบบสอบถามตอนที่ 3 หักชนิดที่มีต่อ กิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้และที่มีต่อเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร และตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมของ สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ ใช้คังสูตรที่แสดงไว้ในภาคผนวก 1

1.3 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจใน หลักการ วัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินงานกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ ใช้วิธีการของ กูเตอร์-ริชาร์ดสัน สูตร KR-20 คังสูตรที่แสดงไว้ในภาคผนวก 1

1.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามตอนที่ 3 หักชนิดที่มีต่อกิจกรรมเพื่อ เพิ่มพูนรายได้และที่มีต่อเจ้าหน้าที่เคหกิจเกษตร และตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อ เพิ่มพูนรายได้ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค คังสูตรที่แสดงไว้ในภาคผนวก 1

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทดสอบสมมติฐาน

2.1 การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ใช้สูตรของเพียร์สัน คังสูตร ที่แสดงไว้ในภาคผนวก 1

2.2 การหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS

2.3 การทดสอบความเป็นเส้นตรงของความสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับ ตัวเกณฑ์ ใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS

2.4 การสร้างสมการพยากรณ์ การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบเป็นขั้น ๆ (Stepwise) ด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS

2.5 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมระหว่างตัวแปรอิสระ

2.5.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนแยกองค์ประกอบเดียว คังสูตร ที่แสดงไว้ในภาคผนวก 1

2.5.2 การทดสอบอัตราส่วน F โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Test) คังสูตรที่แสดงไว้ในภาคผนวก 1

2.5.3 คำนวณค่าที (t-test) คังสูตรที่แสดงไว้ในภาคผนวก 1

3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นค่าสถิติพื้นฐาน
  - 3.1 การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
  - 3.2 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
  - 3.3 การหาค่าร้อยละ